

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:
ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

м. Хмельницький
24 жовтня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств
Хмельницька облспоживспілка
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький кооперативний інститут**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:
ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

**м. Хмельницький
24 жовтня 2024 р.**

Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (протокол № 3 від 06 грудня 2024 р.)

Рецензенти:

МЕЛЬНИК Ірина, д.е.н., проф., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету.

МІЩУК Ігор, д.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету.

ПЕЛИК Леся, д.т.н., проф., проф. кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету.

Редакційна колегія: **ТЕЛЯЧИЙ Юрій** – голова, д.і.н., проф., президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України; **ЗАМАЗІЙ Оксана** – заступник голови, д.е.н., проф., проректор з наукової роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **МАТВССВ Андрій** – к.і.н., доц., віце-президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ЛЯШУК Катерина** – к.е.н., директор Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ДЖЕРЕЛЕЙКО Світлана** – к.е.н., доц., декан факультету управління, підприємництва та права Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **САПОТНИЦЬКА Наталія** – к.е.н., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ТЯГУНОВА Наталія** – к.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ТРИШКІНА Ніна** – к.е.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **БУЗНИЦЬКА Ірина** – викладач Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **КУЧЕРУК Надія** – ст. викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ГРИЩЕНКО Марія** – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ТРОФИМЕНКО Катерина** – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи.

Т65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2024. 247 с.

За достовірність викладеної інформації відповідальність несуть автори статей

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації» з актуальних питань функціонування та розвитку сучасних економічних систем, інновації менеджменту, маркетингових технологій в сучасному бізнесі, фінансово-господарської діяльності та проблем оподаткування суб'єктів господарювання, розвитку підприємництва та торгівлі, інноваційних технологій у туристичному та готельно-ресторанному бізнесі, сучасного товарознавства, удосконалення правового забезпечення розвитку економіки та підприємництва, інновацій у бізнес-освіті та управлінні знаннями, розвитку кооперативного сектора економіки.

Для освітян, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, підприємців, громадськості, усіх, хто цікавиться трансформаційними процесами в економіці.

Електронна версія збірника оприлюднюється на офіційній сторінці ХКТЕІ:

<http://www.xktei.km.ua/naukova-diialnist/naukovi-zahodi-vidannya-hktei/materiali-konferencij-hktei/>

Шпуртько Ганна

ІНСТРУМЕНТИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МІЖНАРОДНОМУ МАРКЕТИНГУ 104

**ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Гудзь Тетяна, Прохоренко Олександр

РОЛЬ ТА МІСЦЕ КРЕДИТУВАННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ ДЕРЖАВНИМИ БАНКАМИ 107

Колотуха Сергій

СТРАТЕГІЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ
ЕКОНОМІКИ 109

Коляса Марія

АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НОВАЦІЙ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ПІДПРИЄМЦІВ ТА
РОБОТОДАВЦІВ У 2024 РОЦІ 111

Лопатовська Оксана

НОВАЦІЇ В ОПОДАТКУВАННІ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ 113

Лопатовська Оксана, Бондарук Світлана

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В КРУГООБІГУ
КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВ 115

Морозова Ольга, Морозова Людмила

ПІДВИЩЕННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ: РИЗИКИ ПОРУШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ
ЗАСАД 117

Намонюк Василь, Пантюхов Адріан

РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ
(CBDC): ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ 118

Нікольчук Юлія

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ
СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 121

Педченко Наталія, Мележик Олександр

ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ РЕАЛІЗАЦІЇ
КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА 123

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА ЛОГІСТИКИ

Андрєєв Сергій, Андрєєва Валентина, Єлізєв Кирило

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ 127

Андрєєв Сергій, Андрєєва Валентина, Лазарєва Дар'я

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 129

Дейнека Олександр, Боряк Єлизавета

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ
ТРАНСПОРТОМ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ 130

Дибчук Людмила, Алексєєв Володимир

ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ КОМЕРЦІЙНОЇ ЛОГІСТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ 132

полегшують маркетинг, залучення клієнтів та співробітництво. Це дає можливість людям навіть з обмеженими ресурсами перетворювати свої ідеї на життєздатний бізнес [3].

Навігація у цифровому світі також пов'язана з низкою проблем. Цифрові підприємці повинні мати поєднання технічних знань, ділової хватки та здатності залишатися на крок попереду. Щоб йти в ногу з постійно мінливими споживчими уподобаннями, орієнтуватися в складному нормативно-правовому середовищі та знижувати загрози кібербезпеки, потрібне ретельне планування та стратегічне виконання.

Для успішного розвитку цифрового підприємництва необхідно забезпечити підготовку кваліфікованих кадрів, які мають бути «озброєними» необхідними навичками та знаннями. Тому необхідно постійно розвивати освіту в галузі цифрових технологій, включаючи навчання підприємству, управлінню, інноваціям та етиці.

Таким чином, цифрове підприємництво є перспективним напрямком розвитку економіки та суспільства. Воно відкриває нові можливості для створення інноваційних продуктів та послуг, підвищення ефективності бізнесу та вирішення соціальних проблем. Але для успішної реалізації потенціалу цифрового підприємництва необхідні інвестиції в освіту, дослідження та розробки, а також у створення сприятливої екосистеми для розвитку бізнесу.

Маємо зазначити, що сфера цифрового підприємництва повна можливостей та потенціалу. Глобальне охоплення Інтернету, постійна притока нових технологій і цифровий споживач стимулом для укорінення та процвітання інноваційних ідей. Цифрові підприємці мають можливість формувати майбутнє бізнесу та створювати більш взаємопов'язаний, ефективний та інноваційний світ.

Список використаних джерел

1. Дронов П.О, Ярова Г.І. Штучний інтелект в підприємницькій діяльності: посібник / Харків: Видавництво «Прапор», 2021. - 302 с.
2. Бойченко Т.І. Цифрова економіка // Економіка та управління, 2023. № 2. С. 45-51.
3. Микитенко К.О. Інтернет-маркетинг / Київ: Видавництво «Сілур», 2023. – 356 с.

УДК 656.2:338.2:339.9

Дейнека Олександр, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій Українського державного університету залізничного транспорту

Боряк Єлизавета, здобувачка вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» Українського державного університету залізничного транспорту

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Сучасні тенденції стратегічного управління залізничним транспортом в контексті євроінтеграційних викликів обумовлюють необхідність глибоких трансформаційних процесів, спрямованих на забезпечення ефективності, стійкості та конкурентоспроможності залізничної інфраструктури. Євроінтеграційні процеси, що тривають в Україні та інших країнах, які прагнуть до співпраці з Європейським Союзом, передбачають узгодження стандартів та підходів до управління залізничним транспортом з європейськими нормами і практиками. Це включає реформи в управлінні, модернізацію інфраструктури, підвищення якості обслуговування та екологічність перевезень. В умовах зростаючої глобалізації та інтеграції світових ринків залізничний транспорт набуває дедалі більшого значення як невід'ємна частина європейського

транспортного коридору. Для забезпечення конкурентоспроможності на міжнародних ринках необхідно впроваджувати нові підходи до стратегічного управління, орієнтовані на інтеграцію із загальноєвропейськими транспортними мережами та стандартами.

Однією з головних тенденцій є впровадження системних реформ управління залізничним транспортом, що відповідають Директивам ЄС та регламентам, які стосуються лібералізації ринку перевезень, модернізації управління інфраструктурою та дотримання екологічних стандартів. Лібералізація передбачає створення конкурентного середовища, що дозволяє приватним операторам активно брати участь в наданні транспортних послуг. Це, в свою чергу, сприяє зростанню інвестицій у галузь, стимулюючи розвиток інфраструктури та покращення якості обслуговування. Важливим аспектом є також оптимізація регуляторної політики, яка спрямована на забезпечення прозорих умов для доступу до залізничної інфраструктури та ринкових механізмів ціноутворення, що відповідають принципам ЄС [1].

Модернізація залізничної інфраструктури є ще одним критично важливим аспектом, який обумовлює підвищення її пропускної здатності, енергоефективності та екологічності. Впровадження новітніх технологій та цифрових рішень, таких як автоматизовані системи управління рухом, розумні сенсорні системи моніторингу стану колій та рухомого складу, сприяє зниженню експлуатаційних витрат та підвищенню безпеки перевезень. Інтеграція інформаційних технологій дозволяє підвищити оперативність управління транспортними потоками, що особливо важливо в умовах динамічного зростання попиту на транспортні послуги. В контексті євроінтеграційних процесів, модернізація інфраструктури передбачає також приведення технічних стандартів у відповідність до вимог ЄС, зокрема, щодо ширини колії, систем електропостачання та безпеки.

Окрему увагу в стратегії розвитку залізничного транспорту займають питання інтеграції в загальноєвропейську транспортну мережу TEN-T (Trans-European Transport Network). Ця мережа, яка об'єднує основні транспортні артерії Європи, забезпечує ефективну взаємодію між різними видами транспорту, створюючи єдиний логістичний простір. Участь у TEN-T відкриває нові можливості для залізничного транспорту через доступ до фінансових інструментів ЄС, що сприяє розвитку транскордонної інфраструктури, підвищенню якості вантажних і пасажирських перевезень та зростанню інвестицій у транспортну галузь. Важливим аспектом є також забезпечення екологічної стійкості, що є одним із ключових пріоритетів політики ЄС у сфері транспорту. Залізничний транспорт вважається екологічно чистим, тому його розвиток сприяє досягненню цілей Європейського Зеленого курсу, спрямованого на зниження викидів парникових газів та перехід до стійких видів транспорту [2].

У цьому контексті цифровізація процесів управління залізничним транспортом стає необхідною умовою для успішної інтеграції в європейський ринок. Цифрові технології дозволяють не тільки підвищити ефективність перевезень, але й забезпечити прозорість та доступність даних про стан інфраструктури, рухомого складу та логістичні операції. Використання великих даних (Big Data), штучного інтелекту (AI) та інтернету речей (IoT) дозволяє підвищити точність прогнозування попиту на перевезення, оптимізувати маршрути та забезпечити своєчасне обслуговування інфраструктури. В умовах глобальної конкуренції саме швидкість та гнучкість прийняття рішень стають критично важливими для залізничних компаній, що прагнуть зберегти свої позиції на ринку. Використання автоматизованих систем дозволяє зменшити ризики людських помилок та покращити якість обслуговування клієнтів, забезпечуючи ефективне управління логістичними процесами [3].

Окрім технологічних інновацій, стратегічне управління залізничним транспортом передбачає також глибокі організаційні зміни, які пов'язані з реформуванням структури

управління, підвищенням кваліфікації персоналу та впровадженню нових бізнес-моделей. У цьому контексті велике значення має розвиток публічно-приватного партнерства, яке дозволяє залучати інвестиції з приватного сектору для модернізації інфраструктури та впровадження інноваційних рішень. Це не тільки знижує навантаження на державні бюджети, але й сприяє впровадженню більш ефективних та гнучких управлінських підходів, орієнтованих на досягнення конкретних результатів. Партнерство з приватними компаніями дозволяє використовувати найкращі практики та досвід, що існують на ринку, що в свою чергу підвищує ефективність управління залізничним транспортом та його відповідність європейським стандартам.

Важливим викликом для залізничного транспорту залишається питання фінансування. Незважаючи на значні можливості, які відкриваються завдяки участі в європейських транспортних програмах, залізнична галузь потребує масштабних інвестицій для модернізації інфраструктури та впровадження інноваційних технологій. Особливо актуальним є питання фінансування проєктів з будівництва нових залізничних магістралей та модернізації існуючих колій, що потребує значних ресурсів і державної підтримки. У цьому контексті особливу роль відіграють міжнародні фінансові інституції, такі як Європейський інвестиційний банк, які надають кредити та гранти на реалізацію інфраструктурних проєктів, спрямованих на підвищення якості залізничних перевезень та їх інтеграцію з європейськими мережами.

Таким чином, сучасні тенденції стратегічного управління залізничним транспортом в умовах євроінтеграційних викликів зосереджуються на необхідності комплексної модернізації інфраструктури, впровадженні нових технологій, реформуванні управлінських структур та розвитку міжнародного співробітництва. Ці процеси є необхідними для підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту та його інтеграції в загальноєвропейську транспортну систему. Разом з тим, успіх цих реформ залежить від здатності залізничних компаній адаптуватися до нових умов ринку, активно впроваджувати інновації та залучати ресурси для реалізації масштабних інфраструктурних проєктів.

Список використаних джерел

1. Крихтіна Ю.О. Шляхи трансформації державної політики розвитку транспортної галузі в умовах європейської інтеграції України. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2021. Вип. 2 (15). С. 428 – 435.
2. Верстюк А.А., Крихтіна Ю.О. Публічна політика Європейського зеленого курсу в повоєнному відновленні залізничної інфраструктури України. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. 2023. № 3. С.52-62.
3. Корінь М. В., Остапюк Б.Б., Романюк А.В. Цифровий розвиток підприємств залізничного транспорту: стратегічний аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 84. С. 63-72.

УДК 65:012.34.

Дибчук Людмила, кандидат наук, доцент, професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Вінницького кооперативного інституту

Алексєєв Володимир, магістрант Вінницького кооперативного інституту

ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ КОМЕРЦІЙНОЇ ЛОГІСТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Оптимізація системи комерційної логістики на підприємстві – це процес удосконалення всіх логістичних функцій і процесів, які забезпечують рух товарів і послуг від виробника до

УДК 338.009.12/334.012.34
Т65

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ: ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ

(м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р.)

Електронне видання

Відповідальна за випуск:
Наталія САПОТНІЦЬКА

Т65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2024. 247 с.